

at ville kræve ca. 950 nye lærerembeder, og en gennemførelse af den i lovforslaget foreslåede ordning vil ifølge amtsskolekonsulenterne kræve yderligere ca. 290 lærerembeder eller gennemsnitligt ca. 13 pr. amt, et tal, der dog sandsynligvis bør reduceres til gennemsnitligt ca. 10 pr. amt eller i alt ca. 220, idet der for et enkelt amt er blevet opgivet et merbehov på ca. 100, medens det for de øvrige 21 amter opgivne merbehov udgør i alt ca. 190. Det bemærkes, at disse oplysninger ikke blot omfatter det forventede merbehov af lærerembeder som følge af den i lovforslagets § 10 foreslåede nye bestemmelse om elevtallet i klasserne, men også merbehov af andre grunde såsom forventet oprettelse af realafdelinger.

For så vidt angår købstæderne og omegnskommunerne ved København og Århus, ses den foreslåede nedsættelse af elevtallene i klasserne, så vidt det kan skønnes ud fra de for statskonsulenten foreliggende tal, ikke at ville kræve forøgelse af antallet af lærerembeder. Det synes nærliggende at antage, at man de steder, hvor man på enkelte klassetrin har høje elevtal i klasserne, vil nedbringe disse, så snart forholdene gør det muligt, uanset om der ved ændring af lovgivningen stilles krav herom eller ej. Jeg henleder i denne forbindelse opmærksomheden på de talmæssige oplysninger i bilaget til statskonsulentens redegørelse vedrørende købstæderne.

Medens statskonsulentens redegørelse, der omfatter hele landet med undtagelse af Københavns kommune, bygger på oplysninger fra amtsskolekonsulenterne og de købstadkommunale skolemyndigheder, foreligger der yderligere en af medarbejder ved undervisningsministeriets byggeforskningsudvalg vedrørende skolebyggeri, mag. art. og cand. polit. Kristian Antonsen for ministeriet udarbejdet beregning af de økonomiske konsekvenser af de i lovforslagets § 10 foreslåede bestemmelser, der bygger på detaljerede undersøgelser af de i betragtning kommende kendte eller beregnelige faktorer i hver enkelt kommune, men som kun omfatter landkommunerne i to amter, Præstø amt og Randers amt, for hvilke der i forvejen var foretaget indgående undersøgelser og beregninger til de af fornævnte byggeforskningsudvalg udarbejdede amtsplaner.

Efter magister Antonsens redegørelse, der ligeledes medfølger som bilag til nærværende besvarelse, er sandsynligheden for, at det gennemsnitlige elevtal i klasser for 1.-5. årgang i to på hinanden følgende kalenderår vil overstige de i lovforslagets § 10 om affattelsen af lovens § 12, *stk. 1*, fastsatte maksima, overordentlig ringe.

Den i lovforslagets § 10 foreslåede affattelse af lovens § 12, *stk. 3*, vil ifølge magister Antonsens redegørelse betyde, at ca. 10 pct. af klasserne med elever i 6. og 7. skoleår i sognekommunerne vil kunne forlanges delt. Hvis dette gennemsnitligt gælder også for landets øvrige amter, vil der efter den foreslåede bestemmelse kunne forlanges deling af ca. 400 klasser i sognekommunale folkeskoler i hele landet. Dette ville nødvendiggøre ca. 400 nye lærerembeder, som ville betyde en årlig merudgift til lærerlønninger på ca. 5,6 mill. kr. For Præstø amt og Randers amt vil den dels allerede besluttede og dels yderligere forventede centralisering af skolevæsenet i sognekommunerne imidlertid medføre en nedsættelse af antallet af klasser, som for Præstø amts vedkommende er noget større og for Randers amts vedkommende betydeligt større end den forøgelse af antallet af klasser, som den foreslåede affattelse af folkeskolelovens § 12, *stk. 3*, vil kunne betyde. Noget tilsvarende må i svagere eller stærkere grad gøre sig gældende i de øvrige amter.

Den af statskonsulenten udarbejdede redegørelse vedrørende amterne og magister Antonsens redegørelse er ikke direkte sammenlignelige, men de giver efter min opfattelse hver på sit grundlag og hver på sin måde en værdifuld belysning af det af det ærede udvalg stillede spørgsmål, som jeg herefter mener sammenfattende at kunne besvare således:

De i lovforslagets § 10 foreslåede bestemmelser vil, så vidt det kan skønnes, ikke medføre nogen merudgift for købstædernes vedkommende. Det samme gælder for omegnskommunerne ved København og Århus, medens bestemmelserne for sognekommunerne i øvrigt må forventes at ville medføre en forøgelse af antallet af klasser, hvilken forøgelse dog må forventes at blive mindre, måske væsentligt mindre, end den reduktion af antallet af klasser, som den forventede centralisering vil betyde.